

har man så ikke skrevet det i det lovforslag, der blev fremsat i 2003? Hvorfor finder man nu på noget nyt? Har man ændret holdning til frihedsrettigheder, eller har man bare besluttet sig for at udnytte situationen maksimalt?

(Kort bemærkning).

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes, hr. Jørgen Arbo-Bæhr må gøre sig klart, at det må være naturligt, at der ikke er nogen steder, hvor det er en forudsætning, at man er medlem af en bestemt fagforening for at kunne tjene til livets ophold. Det må være de faglige kvalifikationer, der er afgørende, og ikke, om man skal tvinges ind i en bestemt forening for at få lov til at få et arbejde.

Derfor må jeg sige, at det her helt fundamentalt drejer sig om den personlige frihed. Skal man tvinges ind i en bestemt fagforening, som for norges vedkommende har et politisk formål, for at få lov til at udføre et stykke arbejde? Jeg synes, det er helt centralt med det her lovforslag, at vi siger: Der er ikke nogen danske lønmodtagere, der skal tvinges ind i en forening for at få lov til at udføre et stykke arbejde. Og jeg troede egentlig, at der burde være meget, meget bred opbakning til, at vi der får sikret den personlige frihed og får sikret, at dansk lovgivning overholder domsafsigelsen.

Formanden:

Tak til hr. Torsten Schack Pedersen. Så er det hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kim Mortensen (S):

Rundtom i hele Europa berømmes den danske aftalemodel, der bygger på, at det er fagforeninger og arbejdsgivere, der gennem overenskomsterne selv aftaler løn- og arbejdsvilkårene på arbejdsmarkedet. Ikke mindst på grund af denne særlige danske model på arbejdsmarkedet – på grund af den organisering, dansk fagbevægelse gennem hundrede år har opnået på det danske arbejdsmarked – er det danske arbejdsmarked et af de fredeligste i Europa og dansk økonomi og dansk konkurrenceevne et af Europas stærkeste.

Uanset netop denne gode organisering på det danske arbejdsmarked, og uanset at eksklusiv-aftalerne netop har været et af aftalesystemets grundpiller, så står vi nu med et lovforslag, der har til formål at gribe ind i det frie aftalesystem og forbyde eksklusiv-aftaler, som arbejdsgivere og lønmodtagere frivilligt har forhandlet sig frem til. Ifølge Menneskerettighedsdomstolen

er eksklusiv-aftaler nemlig i strid med foreningsfriheden.

Socialdemokratiet er uenig i denne dom og uenig i den præmis, som dommen er bygget på. Men i denne som i alle andre sager har vi naturligvis respekt for de domme, der afsiges af Menneskerettighedsdomstolen, og støtter som følge deraf den lovgivning, der skal til for at bringe dansk ret i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention.

Den samlede fagbevægelse støtter også tiltag, der må bringe dansk ret i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention og har derfor taget dommen til efterretning. Men jeg må indrømme, at jeg ærligt talt synes, at domstolens afgørelse virker en smule mærkelig især i en tid, hvor den danske aftalemodel lovprises. Den danske aftalemodel er nemlig kendetegnet ved, at vi har netop denne høje grad af organisering, der fra starten af specielt skyldes brugen af eksklusiv-aftaler. Eksklusiv-aftalerne har også været med til at give ro på nogle hjørner af arbejdsmarkedet, som historisk set har været præget af konflikt.

Kl. 10.15

Også Socialdemokratiet har stor respekt for det enkelte individs frihed, men vi har også respekt for, at fællesskabet har frihed, og at fagbevægelsen og arbejdsgiverne har frihed til at indgå eksklusiv-aftaler. Eksklusiv-aftaler har altid været brugt som et middel til at opnå og fastholde faglige rettigheder. Gode lønmodtagervilkår og arbejdsvilkår kommer ikke af sig selv, men har krævet årtiers hårde forhandlinger og arbejdskampe.

Socialdemokratiet tilslutter sig grundlæggende det forhold, at lovforslaget alene kommer til at regulere foreningsforholdene ved ansættelse og afskedigelse. Samtidig er det derfor også vigtigt for mig at opfordre til, at regeringen ikke bruger denne sag til at overfortolke Menneskerettighedsdomstolens afgørelse.

Til slut vil jeg gerne fremhæve høringsvaret fra LO. De foreslår, at der indsættes en bestemmelse i lovens § 4 c, stk. 2, der medfører, at der i kollektive aftaler ikke kan stilles krav om at holde en medarbejder uden for et forbund. Forslaget skyldes, at lovforslaget alene indeholder en henvisning til, at kollektive aftaler, der lægger vægt på, at man er medlem af en bestemt forening, forbydes. Socialdemokratiet støtter LO i, at så vel retten til at være medlem af en fagforening som retten til ikke at være medlem af en fagforening ligestilles. Socialdemokratiet indstil-